

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.823/2018/7. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Pesta János ügyvéd ügyintézője mellett eljáró Dr. Pesta János Ügyvédi Iroda (cím) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek - a jogi képviselővel nem rendelkező IV.rendű alperes neve (címe) IV. rendű, a Dr. Fekete Zita ügyvéd ügyintézője mellett eljáró Törös Ügyvédi Iroda (cím) által képviselt V.rendű alperes neve (cím) V. rendű és a **VI. rendű alperes neve** (cím) VI. rendű alperesek ellen deviza alapú kölcsönszerződés létre nem jöttének megállapítása és egyéb iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 10.P.21.387/2015/80. sorszámu ítélete ellen a felperes által 83. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla a felperes tárgyalás felfüggesztése, előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése és az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezése iránti kérelmeit elutasítja.

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az V. és VI. rendű alpereseknek fejenként 13 500 (tizenháromezer-ötszáz) forint áfát tartalmazó 63 500 (hatvanháromezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A felperes, mint adós, néhai '**korábbi III. rendű alperes neve**' (a korábbi III. rendű alperes), a IV. rendű alperes, mint zálogkötelezettek, és az V. rendű alperes jogelődje a **Bank1** mint hitelező és zálogjogosult 2007. március 1. napján egy közjegyzői okiratban foglaltan két svájci frank alapú kölcsönszerződést, valamint azokhoz kapcsolódóan két önálló zálogjogot alapító szerződést és két hitelkeret szerződést kötöttek.

A közjegyzői okiratba foglalt szerződés „A” részében foglalt kölcsönszerződés szerint az alperesi jogelőd a **Bank2** felé fennálló kölcsön kiváltása érdekében az alperesi jogelőd 36 585 svájci frank összegű, CHF devizanemben nyilvántartott kölcsönt folyósítását vállalta azzal, hogy annak összegéből legfeljebb 5 135 000 forintot folyósít, amely a folyósítási jutalékot is tartalmazza, a

folyósítási jutalék nélkül számított kölcsön összege 5 060 000 forint volt, melynek megfelelő devizaösszeget a bank a folyósítás napján az általa jegyzett devizavételi árfolyamon váltott át (1.3. pont). A kölcsön folyósítására adott konstrukcióban annak figyelembe vételével került sor, hogy a felperes a **Biztosító-vel R. M. F.** módozatú életbiztosítást kötött (1.1 pont).

A kölcsön futamidejét 20 évben határozták meg azzal, hogy 10 éves halasztási időszakban állapodtak meg, mely alatt az adós csupán ügyleti kamatot és kezelési költséget volt köteles fizetni. A halasztás lejártakor a hitelező jogosult volt az esedékességi időpont változatlanul hagyása mellett új törlesztő részletet megállapítani (4.2.2.2.). A szerződés szerint az induló ügyleti kamat 5,10 % volt (3.6.), az ügyleti kamatperiódust 1 évben határozták meg. Az induló kezelési költség mértéke évi 1,9% volt (3.7.), a felek 75 000 forint folyósítási jutalékot is kikötöttek (3.2.). Az ügyleti kamatot, kezelési költséget, egyéb díjakat a hitelező egyoldalúan módosíthatta a 3.8. pont értelmében. A szerződés 4.1. pontjában meghatározták a teljes kölcsönösszeg felhasználásának figyelembevételével fizetendő induló havi törlesztőrészt svájci frank összegben, és rögzítették, hogy azt az adós forintban köteles megfizetni a hitelező által meghatározott deviza eladási árfolyamon. Rögzítették, hogy a törlesztőrészlet összege változhat, a fizetendő induló havi törlesztőrészlet deviza összegét a felek szerződésének részét képező, a folyósítást követően a bank által megküldött értesítő tartalmazza (1.3.).

A szerződés 4.6. pontjában a szerződő felek kijelentették, hogy a bank üzleti könyveit és nyilvántartásait tekintik irányadónak a felek elszámolása szempontjából, a 7. pontban rögzítették az azonnali hatályú felmondás szabályait, míg a 9. pontban az életbiztosítással kapcsolatos rendelkezéseket. A szerződés 10. pontja kockázatfeltáró nyilatkozatot tartalmazott.

A „B” jelű szerződés szerint az alperesi jogelőd részben a **Bank2** felé fennálló kölcsön kiváltása érdekében, részben cél meghatározása nélkül 9 832 svájci frank összegű, CHF devizanemben nyilvántartott kölcsönt folyósítását vállalta azzal, hogy annak összegéből legfeljebb 1 380 000 forintot folyósít, melynek megfelelő devizaösszeget a bank a folyósítás napján az általa jegyzett devizavételi árfolyamon váltott át (1.3. pont). E kölcsön konstrukciójának kialakításakor is figyelemmel voltak a felperes által kötött életbiztosításra (1.1 pont). E kölcsön vonatkozásában folyósítási jutalékot nem számítottak fel, az induló ügyleti kamat mértékét 6,20%-ban, a kezelési költség mértékét 1,9%-ban, az induló törlesztőrészlet összegét 66,37 svájci frankban határozták meg. A szerződés egyéb rendelkezéseit az „A” jelű kölcsönszerződésben foglaltakkal azonosan határozták meg.

Mindkét szerződés V.4. pontja rögzíti, hogy a szerződésnek az alperesek jogelődjének üzletszabályzata és hirdetménye is részét képezi. Az üzletszabályzatot a felperes átvette, és a felperes figyelmét kifejezetten felhívták az előtörlesztés és az ingatlanbiztosíték bérbeadásának feltételeire. Rögzíti mindkét szerződés e pontja, hogy a felperes az üzletszabályzatot és a hirdetményt megismerte, azt elfogadta, így azok a szerződés részévé váltak.

A felek mindkét kölcsönszerződés biztosítására külön-külön szerződésbe foglaltan önálló zálogjogot alapítottak a zálogkötelezettek tulajdonát képező **d.-i ..67/1, D., Á.** u. 1. szám alatti ingatlanra 36 585 svájci frank és járulékai, valamint 9 832 svájci frank és járulékai erejéig.

A felek a kölcsönszerződésekhez kapcsolódóan hitelkeret szerződéseket is kötöttek: az „A” jelű kölcsönhöz kapcsolódóan 16 475 forint, a „B” jelű hitelhez kapcsolódóan 5 124 forint összegre azzal a céllal, hogy a kölcsön törlesztőrészletei árfolyam-mozgásból adódó esetleges változásai esetén a deviza alapú kölcsön késedelmes törlesztését az adós e hitelkeretek igénybevételével elkerülje. A hitelkeret szerződésben rögzítették a rendelkezésre tartási jutalék, a hitelkeret terhére

igénybe vett kölcsön után fizetendő ügyleti kamat mértékét, a hiteldíj esedékességének időpontját és a törlesztésére vonatkozó szabályokat is.

A **Bank1** nevét **Bank3**-re változtatta, majd beolvadt a **Bank4** külföldi gazdasági társaságba és 2008. december 31-én törölték a cégnyilvántartásból.

A felperes a szerződésből eredő fizetési kötelezettségeinek maradéktalanul nem tett eleget, ezért a **Bank4** képviselőjében a **Bank4** Magyarországi Fióktelepe mindkét kölcsönszerződést 2014. június 25. napi hatállyal felmondta, mely felmondást közjegyzői okiratba foglaltak.

A **Bank4** Magyarországi Fióktelepe útján a 2014. évi XL. törvényben (továbbiakban elszámolási törvényben) foglalt elszámolási kötelezettségének eleget tett.

A **Bank4**, a korábbi I. rendű alperes 2016. október 31. napján a V. rendű alperesre ruházta át a perbeli szerződéssel kapcsolatos követelést, majd 2016. november 2. napján az V. rendű alperes követelését a VI. rendű alperesre engedményezte.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy a közte és az alperesek jogelődje között a kölcsön, önálló zálogjog, hitelkeret szerződések nem jöttek létre, jogkövetkezményként kérte annak megállapítását, hogy a felperes tartozása jogalap nélküli gazdagodás jogcímén 1 102 930 forint. Állította, hogy a kölcsön és a törlesztőrészek összege nincs meghatározva a szerződésben, így az nem jött létre. Kérte, hogy a bíróság törölje a **D. .67/1** helyrajzi számú ingatlanra feljegyzett jelzálogjogot, valamint törölje felperest a KHR listáról és ennek türéseire kötelezze az alpereseket.

Másodlagosan kérte annak megállapítását, hogy az „A” kölcsönszerződés I.1.3. első mondata, 4.3.1. második mondata (különnemű árfolyamok), 3.8. pontja (egyoldalú szerződésmódosítás), valamint a B/1. Jelű szerződés 1.3.1. pont első mondata, 4.3.1. pontjának második mondata (különnemű árfolyamok) és 3.8. pont (egyoldalú szerződésmódosítás) nem vált a szerződés részévé, így a szerződések nem tartoznak a 2014. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban jogegységi törvény) és 2014. évi XL. törvény (a továbbiakban elszámolási törvény) hatálya alá. Kérte továbbá, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket, hogy a fenti érvénytelennek nyilvánított rendelkezések mellőzésével évenkénti időszaki tájékoztatás keretében adjanak kimutatást a felperes részére valamennyi törlesztőrészlet összegéről és számáról, figyelemmel a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (továbbiakban Hpt.) 206. § (1) bekezdésére és a 2013. évi CCXXXVII. törvény 275. § (1) bekezdése alapján.

Harmadlagosan kérte annak megállapítását, hogy a felek között létrejött A/I. és B/I. jelzésű kölcsönszerződések 3.2., 3.6. első mondata, 3.7., 4.1. első és második mondata, 4.6., 7.1. pont idézett rendelkezései és 9. pontja érvénytelen azok tisztességtelensége folytán.

Kérte a kölcsönszerződések érvénytelenségének a megállapítását továbbá arra hivatkozva, hogy az a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) és e) pontjába ütközik, a deviza-átváltási kikötések miatt a felek szerződése befektetési szolgáltatást tartalmaz, a szerződés uzsorás jellegű. Állította, hogy a felperes az aláírt közjegyzői okiratba foglalt szerződésből előre nem kapott, annak tartalmát kizárólag felolvasáskor ismerte meg. Ebből kifolyólag a szerződés részévé váló Üzletszabályzat tartalmát a felperes nem ismerhette meg, ezért a támadott szerződéses rendelkezések tisztességtelenek.

Kérte a VI. rendű alperes fenti kereseti kérelmek türéseire való kötelezését, továbbá hogy a törvényszék tiltsa el attól, hogy a V. rendű alperes jogelődje és a felperes közötti perbeli szerződések bármelyikére is jogot alapítva a felperessel szemben követelést támasszon, vagy amennyiben a szerződés részleges érvénytelenségét állapítaná meg a törvényszék, úgy arra való kötelezését, hogy kizárólag az érvénytelen részek nélküli szerződésre alapíthasson követelést.

Indítványozta az Európai Unió Bíróságánál előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését annak a kérdésnek a tisztázása körében, hogy az előre fel nem mérhető árfolyamkockázat fogyasztóra való teljes mértékű telepítése ellentétes-e a 93/13/EGK irányelv 5. cikkével és a C-26/13. számú ítélettel. A felperes a bíróság felhívása ellenére az érvénytelenségi keresete körében jogkövetkezmény megállapítására, a felek közötti elszámolásra irányuló keresetet nem terjesztett elő.

IV. rendű alperes a kereset teljesítését nem ellenezte, perköltség iránti igénye nem volt.

Az V-VI. rendű alperesek a kereset elutasítását kérték, perköltség iránti igényük volt.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg a V-VI. rendű alpereseknek fejenként 200 000 forint perköltséget. Megállapította, hogy a le nem rótt 303 600 forint illetéket az állam viseli.

Rögzítette, hogy a perbeli szerződések a Ptk. 685. § e) pontja szerinti fogyasztói szerződésnek, egyben a Hpt. 2. számú mellékletének III.5. pontja szerinti fogyasztási kölcsönszerződések.

A Ptk. 205. § (1) és (2) bekezdésére is figyelemmel egyértelműen megállapíthatónak találta, hogy a felek kirovó és lerovó pénznemben állapodtak meg, a szerződések világosan tartalmazzák a folyósítás limitösszegét forintban, melyet a folyósítás napján a bank által jegyzett deviza vételi árfolyamon váltanak át, rögzíti továbbá a törlesztőrészlet összegét. Ezért nem volt alapos azon hivatkozás, hogy a kölcsönösszeg és a törlesztőrészlet nincs meghatározva a szerződésben.

Megjegyezte, hogy a kölcsönösszeg és a törlesztőrészlet meghatározatlanságához a jogalkotó a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) és e) pontjára is figyelemmel az érvénytelenség jogkövetkezményét fűzte, így kétséges, hogy lehet-e arra a szerződés létre nem jötte körében hivatkozni. Álláspontja szerint tehát a kölcsön-, a zálog- és hitelkeret szerződések létrejöttek.

A jelzálogjog, mint szerződést biztosító mellékkötelem törlésére kizárólag akkor kerülhet sor, ha a szerződés nem jön létre a felek között vagy az érvénytelen, mivel ez nem volt megállapítható, a jelzálogjogok törlésére nincs mód.

Kifejtette, hogy 2007 márciusában tömegesen kerültek megkötésre a devizaalapú forint kölcsönszerződések, amelyeknek az árfolyamrés, a különmemű árfolyamok és az abból fakadó árfolyamkockázat, valamint az egyoldalú szerződésmódosítási jog a részét képezte, ezért a kialakult bírói gyakorlat fényében e kikötésekre, mint a szokásostól eltérő gyakorlatra, vagy a szerződésekre vonatkozó szabályozástól lényegesen eltérő szabályokra hivatkozni nem lehet (BH 2016/178., Kúria Gfv.VII.30.284/2017/7. számú eseti döntések). A felperes által bejelentett személyek tanúkénti meghallgatása szükségtelen. A fentiekből kifolyólag pedig a perbeli szerződések a deviza törvények hatálya alá tartoznak, így nem mellőzhető az elszámolási törvény 37. § és 37/A. § szerinti, az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazására is kiterjedő, határozott kereseti kérelem előterjesztése. Ennek hiányában - ha a fél keresete más kereseti kérelmet is tartalmaz - az érvénytelenségi kereset „nem írottak” tekintendő. A felperes felhívás ellenére az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonására irányuló keresetet nem terjesztett elő, ezért a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) és e) pontjaira alapított, illetőleg egyéb érvénytelenségi kereseteit nem bírálta el. Ugyanerre tekintettel nem volt elbírálnak a felperes azon kereseti kérelme sem, hogy az érvénytelennek nyilvánított rendelkezések mellőzésével évenként adjon időszaki tájékoztatást a felperes részére valamennyi törlesztőrészlet összegéről.

Mivel a felperesi kereset elbírálnak részét alaptalannak ítélte, értelemszerűen nem kerülhetett sor a IV. és VI. rendű alperesek tűrésére való kötelezésére, és a VI. rendű alperes eltiltására attól, hogy a felek közötti szerződésre jogot alapítson és a felperessel szemben követelést érvényesítsen.

Mivel az árfolyamkockázat fogyasztóra való telepítése, annak tisztességtelensége a szerződés érvénytelensége körében értelmezendő kérdés, amit a törvényszék a fentiek fényében érdemben nem vizsgálhatott, így az eljárás felfüggesztésére és az Európai Unió Bírósága előtt előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló felperesi indítványt sem találta megalapozottnak.

A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban Pp.) 78. § (1) bekezdése alapján marasztalta a felperest a pernyertes V. és VI. rendű alperes költségeiben, melyről 32/2003. (VIII.22.) IM sz. rendelet 2. § alapján határozott. A felperes költségmentessége folytán le nem rótt kereseti illetékről a 6/1986. (VI.26.) IM számú rendelet 13. és 14. § szerint rendelkezett.

A felperes fellebbezésében elsődlegesen kérte az első fokú ítélet megváltoztatásával annak megállapítását, hogy a perbeli két kölcsönszerződés nem jött létre, mert lényeges feltételében: a kölcsön deviza összegében és a fizetendő törlesztőrészletek összegében - továbbá kiegészítő fellebbezési indoklása szerint - a futamidőre szóló ügyleti kamat mértékében a felek nem állapodtak meg. Tényállási elem hiányában nem állapítható meg, hogy az értesítő levél tartalma a kölcsönszerződés részévé válhatott-e, a kölcsönösszeg devizában való meghatározására csupán ez tartalmazott rendelkezéseket. Jogi álláspontja szerint az 1/2016. Polgári jogegységi határozat 2. pontja szemben áll a Ptk. 205. § (2) és 523. § (1) bekezdéseivel, továbbá a 6/2013. Polgári jogegységi határozat III.2. pontja második bekezdésében foglaltakkal, így - az Alaptörvény 28. cikkére is figyelemmel - az ítélezés alapjául nem szolgálhat. Indítványozta, hogy az ítéletábra forduljon az Alkotmánybírósághoz az 1/2016. Polgári jogegységi határozat alaptörvényellenességének tisztázása érdekében. Az első fokú ítélet tévesen rögzítette, hogy a kölcsönösszeg és a törlesztőrészlet meghatározásának hiányára a Hpt. 213. § (2) bekezdésében alapított semmisség kizárja, hogy ugyanezen okból a bíróság a szerződés létre nem jöttét vizsgálja. A Hpt. 213. § (1) bekezdés a) és c) pontja, mint speciális és kógens szabály megelőzi a Ptk. 231. § rendelkezését. Amennyiben az alperes a kölcsönösszeget és annak teljesítését devizában kívánta elszámolni, a szerződés létrejöttéhez szükséges volt, hogy a kölcsön devizaösszegét a szerződés már a megkötésekor is tartalmazza, a folyósítás limitösszege ezt nem helyettesíti.

Utalt arra, hogy a kölcsönszerződések a kezelési költség és ügyleti kamat vonatkozásában is csak az induló mértéket rögzítik, az ügyleti kamat egyoldalú változtatásának kikötött joga pedig tisztességtelen volt. Ezen tisztességtelen szerződési feltétel a bíróság által nem pótolható, következésképpen hiányzik a futamidőre szóló ügyleti kamatkikötés, mely a Ptk. 205. § (1) és (2) bekezdése, valamint 523. § (2) bekezdése értelmében a szerződés létre nem jöttét okozza, melynek megállapítása hivatalból történik.

A felperes másodlagosan kérte az első fokú ítélet megváltoztatásával a 2015. november 10-én kelt kereseti kérelme I-III. pontjaiban felsorolt kereseti kérelmeknek helyt adó, valamint a kezelési költség és folyósítási jutalék, továbbá felmondási kikötés tisztességtelenségét megállapító, s valamennyi érvénytelenségi kereseti kérelmének helyt adó ítélet meghozatalát.

Továbbra is állította, hogy az egyoldalú kamat-, díj- és költségváltoztatási kikötés nem vált a kölcsönszerződések részévé, mivel ezen szerződési rendelkezések tisztességtelenségét állapították meg, a tisztességtelen szerződési kikötés a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése szerint semmis, márpedig a semmis kikötés lényegesen eltér a szerződésre vonatkozó rendelkezésektől, ezért az csak a Ptk. 205/B. § (2) bekezdésében írt feltételek mellett válhatott volna a szerződés részévé. Mivel a szerződésnek nem képezik részét a fenti rendelkezések, ezért az nem tartozik az úgynevezett jogegységi és elszámolási törvény hatálya alá. Állítása szerint az első fokú ítéletben hivatkozott két eseti döntés a jelen eljárásra nem irányadó, mivel azok nem fogyasztói szerződést vizsgáltak, illetőleg csak arra vonatkozóan tartalmaznak rendelkezést, hogy a hivatkozott szerződési kikötések a

szokásos szerződési gyakorlattól nem térnek el, a felperes azonban kereseti kérelmét a Ptk. 205/B. § (2) bekezdésének ettől eltérő fordulatára alapította. Álláspontja szerint a megállapítási kereset feltételei fennállnak, az a felperes azon jogának megóvását szolgálja, hogy a felperes ne kerüljön a jogegységi, elszámolási, illetőleg forintosítási törvény hatálya alá, ne váljon a szerződés részévé a 2014. november 7. napján jegyzett MNB forint/svájci frank árfolyam. Marasztalási kereset előterjesztésére az elszámolásra kötelezést kérő, felperes által előterjesztett kereseti kérelmen túl lehetősége sincs.

Sérelmezte, hogy eltérő jogi álláspontja miatt az első fokú ítélet nem foglalkozott érdemben a befektetési szolgáltatás kötelező szabályait sértő szerződési kikötésekkel. Továbbra is hangsúlyozta és részletesen levezette azon jogi álláspontját, mely szerint a felek szerződése, annak tartalma alapján befektetési szerződés, devizához kapcsolódó határidős csereügyletet tartalmaz, mely határidős deviza csereügyleteket az alperes kereskedelmi tevékenység keretében gyakorolt. E tevékenységhez külön felügyeleti engedélyre lett volna szüksége, amellyel nem rendelkezett.

Sérelmezte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság eltérő jogi álláspontjára tekintettel azon hivatkozásával sem foglalkozott, mely szerint a felek közötti szerződés uzsorás jellegű volt. Továbbra is állította továbbá, hogy a keresetében hivatkozott felmondási ok nem tartalmazta a súlyos szerződésszegés megszigorítást, ezért az azonnali hatályú felmondás korlátlanul, bármelyik csekély súlyú szerződés esetére lehetővé vált, mely tisztességtelenül megbontotta a szerződés egyensúlyát.

Harmadlagosan kérte az első fokú ítélet hatályon kívül helyezését a bizonyítási eljárás nagy terjedelmű kiegészítése érdekében, hogy a felperes előterjeszthessen olyan elszámolási igényt, melyben kéri az elszámolási törvény és a 2014. évi LXXVII. törvény (továbbiakban forintosítási törvény) rendelkezéseivel a felperesi szerződés részévé tett átváltási árfolyam szerinti kölcsöntartozás forintra történt átszámításából eredő szerződési tartalom tisztességtelenségének megállapítását. E körben hivatkozott az Európai Unió Bíróságának C-51/17. szám alatti ítéletében foglaltakra. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróságnak erre tekintettel fel kellett volna hívnia arra, hogy az elszámolást is tartalmazó keresetmódosításban jogosult hivatkozni annak a szerződési tartalomnak a tisztességtelenségére, mely szerződési tartalmat a forintosítási törvény iktatott a perbeli szerződésbe, azaz a teljes kölcsöntartozásnak a Magyar Nemzeti Bank 2014. november 7-i deviza árfolyamán történő átszámítására, s arra, hogy az ebből keletkezett többletfizetési kötelezettséget nem lehetett előre felmérni a szerződés megkötése előtt. Az elsőfokú bíróságnak továbbá felhívásában arra is utalnia kellett volna, hogy az úgynevezett kezelési költség címén felszámított többletfizetési kötelezettség tisztességtelen. Kérte, hogy az ítéletábra hivatalból észlelje, hogy a perbeli kölcsönszerződés olyan deviza átváltási kikötést tartalmazott, mint amelyet a C-26/13. számú előzetes döntéshozatali ítélet 58. és 74. pontja minősített, a perbeli kölcsönszerződésbe az elszámolási törvény 37. § és 37/A. §, valamint a forintosítási törvény 10. § olyan szerződési tartalmat iktatott, melynek hivatalból való észlelését és jogkövetkezményeinek hivatalból való elhárítását a C-51/17. előzetes döntéshozatali ítélet harmadik válasza megkövetelt.

A felperes kérte továbbá, hogy az ítéletábra döntésével várja be az Európai Unió Bírósága előtt C-621/17. szám alatti előzetes döntéshozatali eljárás eredményét, illetőleg amennyiben az ítéletábra nem osztaná a felperes álláspontját a 93/13/EGK irányelv 6. és 4. cikkével kapcsolatban, úgy az EUMSZ 267. cikk (3) bekezdése szerint forduljon az Európai Unió Bíróságához és kezdeményezzen előzetes döntéshozatal iránti eljárást.

A IV. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az V. és VI. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelmükben kérték az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes perköltségben való marasztalását.

Továbbra is állították, hogy a felek között a kölcsönszerződések létrejöttek a felek kölcsönös és egybehangzó akaratának egyértelmű kifejezésével. A szerződésekben azok tárgya pontosan meghatározott, megfelel a Ptk. 231. § (1) bekezdésében írtaknak, továbbá összhangban van a Kúria 6/2013. Polgári jogegységi határozatában foglaltakkal is. Állították, hogy a folyósítási értesítőt a felek a szerződés részévé tették, és az pontosan tartalmazza a folyósított kölcsönösszeget devizában kifejezve is. A kölcsönszerződés I.3.1. pontja, I.3.6. pontja és I.3.7. pontja alapján a törlesztőrészlet a halasztás időtartama alatt kiszámítható, a türelmi idő lejártát követően az adós a hátralévő futamidő alatt a szerződés I.4.2. pontja szerint annuitásos módszerrel meghatározott részletekben volt köteles a kölcsön fennmaradó részét megfizetni. A türelmi idő lejártá után a felperes havi fizetési kötelezettsége ugyan számos, a szerződéskötés időpontjában nem meghatározható tényezőtől függ, ezért az összecszerűen a kölcsönszerződésben nem szerepelhetett, azonban a halasztási időszak lejártakor a felperes akkori előtörlesztési rendelkezése alapján a törlesztőrészletek egyértelműen meghatározhatóak.

Továbbra is állították, hogy a perbeli kölcsönszerződések a devizatörvények hatálya alá tartoznak, mivel a felperes nem terjesztett elő az elszámolási törvény 37. § és 37/A. § szerinti összecszerű kereseti kérelmet, így érvénytelenség megállapítására irányuló kereseti kérelmei nem voltak érdemben vizsgálhatóak.

Az ítéletábra a felperes fellebbezésében tett azon indítványt, mely szerint az ítéletábra döntése meghozatalával várja meg az Európai Unió Bírósága előtt C-621/17. szám alatti előzetes döntéshozatali eljárás eredményét, a tárgyalás felfüggesztése iránti kérelemnek tekintette annak tartalma szerint, és azt nem találta megalapozottnak.

A tárgyalás felfüggesztésének egyes kérdéseiről rendelkező 3/2005. (XI.14.) PK-KK vélemény 1. pontja szerint a bíróság felfüggesztheti a per tárgyalását, ha a perben bizonyított tények alapján olyan jogkérdés merül fel, melynek tárgyában más polgári perben - azonos tényekre alapítottnak - az Európai Unió Bírósága előtt előzetes döntéshozatali eljárását kezdeményezték, ha az előzetes eljárás eredménye az ügy érdemi elbírálására kihat. A felperes által hivatkozott, az Európai Unió Bírósága előtt C-621/17. szám alatt indult előzetes döntéshozatali eljárásban a Kúria a fogyasztói kölcsönszerződésben egyedileg meg nem tárgyalt, fogyasztót terhelő költség, jutalék, díj vonatkozásában a 93/13/EGK tanácsi irányelv 4. cikk (2) bekezdésében és 5. cikkében írt világos és érthető megfogalmazás követelményének értelmezése körében terjesztett elő kérdéseket. A felperes ugyan hivatkozott a kezelési költségre, folyósítási díjra vonatkozó szerződési kikötések tisztességtelenségére, azonban ezen kereseti kérelme az elsőfokú bíróság - később kifejtettek szerint - helytálló jogértelmezése szerint az elszámolási törvény 37. § értelmében fenn nem tartottnak tekintendő, azaz úgy kell tekinteni, hogy ilyen kereseti kérelmet a felperes nem terjesztett elő. A kezelési költséget, folyósítási díjat érintő kereseti kérelem hiányában a hivatkozott előzetes döntéshozatali eljárásban felvetett jogkérdés jelen peres eljárásban nem merült fel, az előzetes döntéshozatali eljárásban megszületendő döntés jelen per érdemi elbírálására kihatással nem bír. A felperes harmadlagos fellebbezési kérelmében foglalt feltételezés-sel ellentétben önmagában az, hogy a Kúria előzetes döntéshozatali eljárás megindítását tartotta indokoltnak, nem jelenti azt, hogy ezen szerződéses kikötések minden külön eljárás, bizonyítás nélkül tisztességtelennek lennének tekintendők, melyet a bíróság minden egyéb vizsgálat és mérlegelés nélkül hivatalból köteles lenne figyelembe venni. Mindezekre tekintettel az ítéletábra a tárgyalás felfüggesztése iránti kérelmet elutasította.

A végzés ellen a Pp. 155. § (3) bekezdése alapján nincs helye fellebbezésnek.

A bíróság helyesen a Pp. 155/A. § alapján, és nem a felperes fellebbezésében megjelölt 144/A. § alapján - mely szakaszt a Pp. egyáltalán nem tartalmaz - kezdeményezheti az Európai Bíróság előzetes döntéshozatali eljárását, abban az esetben, ha úgy ítéli meg, hogy ítélete meghozatalához a szerződések értelmezése, vagy az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok jogi aktusai érvényességének megállapítása, értelmezése szükséges (EUMSZ 267. cikk). Az előzetes döntéshozatali eljárást valamennyi nemzeti bíróság jogosult kezdeményezni, az EUMSZ 267. cikk (3) bekezdése az eljárás kezdeményezésére csak azon bíróságok kötelesek, amelyek határozatai ellen nincs helye további jogorvoslatnak. Az ítéletábra azonban a felperes hivatkozásával szemben ilyen bíróságnak nem tekinthető, hiszen határozata ellen jogorvoslati lehetőség, felülvizsgálati eljárás lehetősége biztosított (C-99/00. számú LYCKESKOG, illetőleg C-210/06. számú Cartesio ügy).

A felperes kérelmében nem jelölte meg, hogy pontosan milyen kérdésben tartja szükségesnek az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését, a 93/13/EGK tanácsi irányelv 6. és 4. cikkével kapcsolatosan ugyanakkor számos előzetes döntéshozatali eljárás volt folyamatban, ezen rendelkezések értelmezésére több ítélet is született (így a felperes által is hivatkozott C-51/17., C-186/16. szám alatti, a 6. cikk vonatkozásában C-377/14., C-154/15., C-307/15., C-308/15., C-26/13., C-483/16. szám alatti ítéletek). Az Európai Unió Bírósága által hozott ítéletekre is épülő nemzeti jogszabályok, így különösen a 2/2014. Polgári jogegységi határozat, valamint a fent felsorolt ítéletek a felperes által hivatkozott 93/13. EGK irányelv 4., 5. és 6. cikkének megfelelő értelmezését adják, mely alapján a felperes érvénytelenségi keresete elbírálnak lenne, azonban az ítéletábra hangsúlyozza, hogy az elszámolási törvény 37. §-ára tekintettel a felperes érvénytelenségi keresetét fenn nem tartottnak kell tekinteni. A felperesnek tehát nincs olyan elbírálnak kereseti kérelme, melyre tekintettel a 93/13/EGK irányelv értelmezése felmerülhetne. Mindezekre tekintettel a felperes előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló kérelme is megalapozatlan, az ítéletábra azt elutasította.

A végzés ellen a Pp. 155/A. § (3) bekezdése szerint nincs helye fellebbezésnek.

Az ítéletábra nem találta indokoltnak az Alkotmánybíróság eljárásnak kezdeményezését sem, mivel az 1/2016. polgári jogegységi határozattal kapcsolatban a felperes által felvetett aggályokat nem osztotta. E körben az ítéletábra álláspontját részletesen nem köteles indokolni, mivel ha megtenné, úgy közvetlenül vagy közvetve az Alkotmánybíróság Alaptörvényben rögzített hatáskörében járna el, az Alkotmánybíróság hatáskörét vonná el (BH2018. 210.).

Az ítéletábra felperes ezen kérelmét elutasította, mely ellen a Pp. 155/B. § (3) bekezdése alapján nincs helye fellebbezésnek.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az ítéletábra egyetértett a felperes fellebbezésében írtakkal annyiban, hogy amennyiben a felek a kölcsön összegében, a visszafizetés módjában sem szóban, sem írásban, sem ráutaló magatartással egyáltalán nem állapodnak meg, a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) és e) pontja nem zárja ki annak megállapítását, hogy a kölcsönszerződés nem jött létre. Az elsőfokú bíróság ugyanakkor helytállóan állapította meg, hogy a felek között mindkét kölcsönszerződés létrejött.

A Ptk. 523. § (1) bekezdésének, valamint 205. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel a kölcsönszerződés létrejöttéhez a felek egybehangzó akaratnyilvánítása szükséges meghatározott pénzösszeg rendelkezésre bocsátásában és annak visszafizetésében, a visszafizetés feltételeinek rögzítése mellett. A feleknek tehát elegendő megállapodni a kölcsön összegében, valamint a visszafizetés futamidejében és a fizetendő ellenérték, azaz kamat összegében. Devizaalapú

szerződés esetén az 1/2016. Polgári jogegységi határozat IV. pontjában foglaltak szerint elég, ha a szerződés csupán a kirovó pénznem megjelölését tartalmazza (a felek eltérő rendelkezésének hiányában az átszámítás időpontját a Ptk. 231. § rendelkezései adják meg, míg az átszámítás árfolyamát a jogalkotó időközben jogszabállyal rendezte). A bíróságok által kötelezően alkalmazandó 1/2016. Polgári jogegységi határozat III. pontjában foglaltaknak szerint ez nem ellentétes a Ptk. 523. § rendelkezéseivel. A felperes állításával szemben ezért nem szükséges, hogy a kölcsönszerződés az aláírás időpontjában egyidejűleg tartalmazza mind a kölcsön forintban meghatározott, mind svájci frankban pontosan meghatározott összeget. Ezzel egyezően foglalt állást az Európai Unió Bírósága C-126/17. szám alatti végzésében is, mely szerint, ha az összeg meghatározása a folyósítás időpontjában érvényes árfolyamtól függ, a 93/13/EGK tanácsi irányelv 4. cikkének (2) bekezdésében és (5) cikkében írt világos és érthető megfogalmazás követelményének, ha a ténylegesen kölcsönadott összeg számítási módszerei, valamint az alkalmazandó árfolyam átláthatóan feltüntetésre kerül.

A felek szerződési akaratának vizsgálata során elsősorban az általuk is aláírt teljes bizonyító magánokiratba foglalt kölcsönszerződésből kell kiindulni. A felek szerződési akaratának tartalmát bizonyítja a Pp. 195. § (1) bekezdése szerint közokiratba foglalt két kölcsönszerződés, a felperes a perben nem bizonyította, hogy szerződési akarata ettől eltért volna.

A perbeli kölcsönszerződésekben a hitelező arra vállalt kötelezettséget, hogy a szerződések 1.1. pontjában megjelölt svájci frank összegű kölcsönöket biztosít a felperesnek, a felek meghatározták a kölcsönök kirovó pénznemét, meghatározták a kölcsönök összegének forintra való átszámítására vonatkozó szabályokat, a felperes pedig tudomásul vette, hogy a hitelező a kölcsön összegéből legfeljebb az ott megjelölt forintnak megfelelő deviza összeget fogja folyósítani, ami a felperes forint igényéhez igazodott. A felek megállapodása szerint a kölcsön tőkeösszege az árfolyamváltozás következtében változhatott svájci frankban kifejezve, de a folyósítási limit összegénél több nem lehet. A kölcsön deviza összege, azaz a kirovó pénznem tehát a folyósítás napján rögzült csupán a felek megállapodása értelmében, mely konstrukció megfelelt a Kúria 6/2013. Polgári jogegységi határozat III.2.a) pontjában foglaltaknak, valamint az 1/2016. Polgári jogegységi határozat 1. pontjában írtaknak is, a felek ekként a kölcsön összegében a fentiek szerint megállapodtak.

A szerződésekben a felek megállapodtak továbbá a fizetendő törlesztőrészek összegében is, feltételezve a kölcsön teljes összegének igénybevételét, valamint abban is, hogy ezen összeg módosulhat a folyósítási limit miatt. A szerződések 1.3. pontja szerint ezért a fizetendő induló havi törlesztőrészlet deviza összegét a folyósítás napját követően készítendő értesítő levél tartalmazza, mely tehát a szerződés megkötését megelőzően értelemszerűen nem állhatott a felperes rendelkezésére. A felek 1.3. pontjának utolsó mondatába foglalt megállapodása szerint egyező akaratuk arra irányult, hogy a később az alperesi jogelőd által kiállítandó, azonban a szerződés rendelkezésein alapuló értesítő levél is a szerződés részévé váljon. A devizaalapú kölcsönszerződések esetén is a szerződés megkötése és annak hatályosulása között eltelt időben a forint/deviza árfolyama egymáshoz képest elmozdulhat, erre tekintettel az értesítő levélben a folyósított kölcsön kirovó pénznemben meghatározott összege, a törlesztő-részlet összege is változhat, azonban ennek a szerződés létrejöttére kihatása nincs, a felperesek szerződési akarata a kölcsönszerződésekben meghatározott forint összegű, svájci frankban nyilvántartott kölcsön folyósítására irányult, a folyósítás időpontjában ezen összegű forint kölcsön a folyósítási értesítőben megjelölt összegű svájci franknak felelt meg.

A szerződések rögzítették a kölcsön összegét, az induló ügyleti kamat, induló kezelési költség százalékos mértékét, a kölcsön futamidejét, ezek figyelembevételével a szerződés 4.2.1. pontjában kikötött annuitásos módszerrel a további törlesztőrészek összege is kiszámítható volt. A felek a szerződések 4.2.2.2. pontjában 10 éves halasztásban állapodtak meg, mely alatt az adós csupán ügyleti kamatot és kezelési költséget volt köteles fizetni, míg megállapodásuk szerint a halasztás lejártakor a hitelező az eredeti esedékességi időpont változatlanul hagyásával új törlesztőrésztet volt jogosult megállapítani. A szerződés megkötésekor a felperes által választott hitel-konstrukció mellett ennél pontosabban a türelmi idő lejártát követően fizetendő törlesztőrészeket meghatározni nem lehetett. Az 1/2016. Polgári jogegységi határozat 2. pontjában foglaltak szerint azonban elegendő, ha a szerződés kiszámítható módon tartalmazza a törlesztőrészek számát, összegét és a törlesztési időpontokat. Ehhez pedig az szükséges, hogy a szerződés rögzítse legalább azon adatokat és azt a számítási módot, mely alapján a törlesztőrészek összege a szerződésben rögzített későbbi időpontban, ennek hiányában az egyes törlesztőrészek esedékességekor pontosan meghatározható (Kúria Pfv.I.21.553/2016/9.). A kölcsön tőkeösszege mellett, figyelemmel arra, hogy a tőkeösszeget a türelmi időszak lejártát követően havonta annuitásos módszerrel meghatározva, meghatározott árfolyamon kellett törlesztenie a felperesnek, a szerződésben foglaltak, így az ügyleti kamat, kezelési költség összegének figyelembevételével a törlesztőrészek összege a türelmi idő lejártát követő időszakra is kiszámítható volt.

A felek kölcsönszerződése az 1.1., 1.3. pontban foglaltakra figyelemmel a fenti elvárásoknak, az 1/2016. Polgári jogegységi határozat 1. pontjának, illetőleg a 6/2013. Polgári jogegységi határozat indoklása III.2.a) pontjának megfeleltek.

A felperes kiegészítő fellebbezési indoklásában a szerződés létre nem jötte körében előadottak a Pp. 235. § (1) bekezdése szerint érdemben nem voltak vizsgálhatóak. Megjegyzi ugyanakkor az ítéletábra, hogy változó kamatozású kölcsönszerződés esetében a konstrukció jellegéből adódik, hogy az ügyleti kamat mértéke a szerződés teljes futamidejére előre nem határozható meg, a feleknek ebben az esetben a kölcsön induló ügyleti kamatának mértékét kell megállapítaniuk a szerződés létrejöttéhez. A szerződésben e mellett a feleknek rögzíteniük kell azon feltételeket is - a 2/2012. (XII.10.) PK véleményben foglaltaknak megfelelően - amelyek mellett a szerződésben kikötött kamat egyoldalú, ügyfélre kedvezőtlen módosítása megtörténhet. A megváltoztatásra irányadó okok megfelelő rögzítésének hiánya - ahogyan ezt a jogegységi törvény is mutatja - az egyoldalú kamatváltoztatást lehetővé tévő kikötés tisztességtelenségét okozza, amely azonban a szerződés létrejöttét nem érinti, csupán annak részleges érvénytelenségét eredményezi.

A felperes a szerződés érvénytelenségét állította arra hivatkozva, hogy az lényegében befektetési szerződés. E hivatkozását az ítéletábra a 2/2010. (VI.28.) PK vélemény 4. és 5. a. pontja körében a szerződés létre nem jötte körében vizsgálta, mivel a hivatkozás megalapozottsága esetén a felek közötti egyező akaratnyilvánítás is hiányzik.

A felek szerződésének tartalmát a Ptk. 207. § (1) bekezdésében foglalt értelmezési szabály alapján kell vizsgálni, ez alapján megállapítható, hogy a felek szerződési szándéka arra irányult, hogy a felperes meghatározott pénzösszeghez jusson korábbi hiteleinek kiváltása érdekében, illetőleg ezen összeget később a szerződésben meghatározott feltételek mellett visszafizesse.

A felperes hivatkozásával ellentétben ő maga a Tpt. 5. § (1) bekezdés 18. pontjában meghatározott befektetőnek nem minősül, hiszen sem saját, sem más pénzét, vagyontárgyát nem kockáztatta, nem tette a tőzsde hatásától függővé, a felek szerződése ugyanis nem ilyen tevékenységre irányult. A felperes kötelezettsége a kölcsönkapott, svájci frankban mint kirovó pénznemben meghatározott összeg és annak kamatban, kezelési költségben meghatározott járulékai visszafizetése volt. A konstrukcióból adódóan a törlesztőrészlet meghatározására devizában került sor, a szerződés

futamideje alatt a kirovó, azaz deviza összegben változatlan törlesztőrészletek megfizetésére az árfolyamtól függően változó lerovó, azaz forint összegben került sor, ez azonban nem jelentette az adós pénzének Tpt. szerinti kockáztatását. A felperes hivatkozásával ellentétben a jelzálogul lekötött ingatlan Tpt. szerinti kockáztatása nem történt meg, a szerződés keretei között az ingatlannal, illetőleg annak értékével semmilyen befektetési tevékenységet nem végeztek. A felperes sem saját, sem más pénzét nem kockáztatta, az átvett összeget kölcsönként kapta, melyet a megállapodásban rögzített feltételek mellett kellett visszafizetni, az átváltási műveletek fentiek szerint csak a teljesítés módját képezték (BH2016. 178.).

A felperes álláspontjával ellentétben az alperesi jogelőd szerződésekben vállalt szolgáltatása nem felel meg a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (továbbiakban: Tpt.) 81. §-ában meghatározott befektetési szolgáltatási tevékenységek egyikének sem. A szerződés keretei között valóban történik egyfajta árfolyam tevékenység, átváltási művelet, amely azonban csupán a teljesítés módja, annak lehetővé tétele, hogy az alperesi jogelőd a kölcsönt a szerződés szerint nyújthassa, a felperes pedig a törlesztő-részleteket szerződés szerint megfizethesse. Habár a 6/2013. Polgári jogegységi határozat a szerződés megkötését követően 2007. december 1. napján hatályba lépett 2007. évi CLXXXVII. törvényen alapul, a korábban hatályban volt Tpt. rendelkezéseire is tekintettel igaz azon megállapítása, hogy a kölcsön nyújtása során a pénzügyi intézmény pénzt biztosít az adós számára nevesített vagy nem nevesített célra, ezzel szemben befektetési szolgáltatási tevékenység esetén a befektetési szolgáltató az ügyfél pénzével végez pénzügyi eszközre vonatkozó műveleteket. Erre azonban ebben az esetben sem került sor. A szerződés létrejötté, a felek megállapodásának létrejötté szempontjából nincs tehát annak jelentősége, hogy a szerződés kezelése kapcsán az alperesi jogelőd, illetőleg alperes milyen pénzügytechnikai műveleteket végzett (Kúria Pfv.I.22.267/2016/5.).

A felperes ugyan keresetében kérte annak megállapítását is, hogy a kölcsön-szerződéseket biztosító önálló zálogjogot alapító szerződések, illetőleg a kapcsolódó hitelkeret szerződések nem jöttek létre, ennek azonban indokát nem adta. Az ítéltábla rögzíti, hogy az önálló zálogjogot alapító szerződések a Ptk. 251. §, 262. § (1) bekezdésében és 269. § rendelkezéseinek, míg a hitelkeret szerződések a Ptk. 522. § rendelkezéseinek megfelelnek, a szerződések létrejöttéhez szükséges kérdésekben a felek egyező akaratnyilvánítását a közokiratba foglalt szerződések tartalmazzák, így azok létre nem jötté sem állapítható meg.

Szintén nem volt megalapozott a felperes másodlagos fellebbezési kérelme.

A felperes fellebbezésében tévesen hivatkozott arra, hogy az egyoldalú kamat-, díj- és költségváltoztatási kikötés, illetőleg az árfolyamrészre vonatkozó kikötés nem vált a szerződés részévé a Ptk. 205/B. § (2) bekezdésére figyelemmel. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy ezen szerződési kikötések a szerződési gyakorlatban a szerződés megkötésének időpontjában általánosan elterjedtek és alkalmazottak voltak. Tévesen hivatkozott a felperes arra, hogy ezen szerződési kikötések az adott szerződésre vonatkozó diszpozitív rendelkezésektől lényegesen eltérnének, mivel azok tisztességtelenségét állapította meg a jogegységi törvény 3. § és 4. §. Önmagában ugyanis az, hogy valamely szerződési kikötés utóbb tisztességtelennek minősül, nem jelenti azt, hogy az a szerződésre vonatkozó diszpozitív rendelkezésektől lényegesen eltér. Az egyoldalú szerződésmódosításra vonatkozó rendelkezések körében a 2/2012. (XII.10.) PK vélemény 1. pontjában rögzítettek szerint nem ütközik a Ptk. rendelkezéseibe, ha a közös megegyezéssel létrejött szerződés az egyik szerződő fél számára az egyoldalú szerződésmódosítás jogát biztosítja, mint ahogy az sem, hogy ezen jogot az egyik fél az általános szerződési feltételek között előre meghatározza. A Hpt. 210. § (3) bekezdése kifejezetten lehetővé teszi az egyoldalú

szerződésmódosítási jog kikötését, annak szerződésben való szerepeltetése tehát önmagában a szerződésre irányadó diszpozitív rendelkezésektől való lényeges eltérést nem jelent. Ettől eltérő kérdés, hogy a kikötés a 2/2012. (XII.10.) PK véleményben meghatározottak szerint tisztességtelennek minősülhet, amely fogyasztói szerződésben a kikötés semmisségét eredményezi. Ugyanezen elvet követve a jogegységi törvény 4. § sem mondta ki, hogy valamennyi, az egyoldalú szerződésmódosítás lehetőségét tartalmazó szerződési kikötés tisztességtelenek, csupán megdönthető vélelmet állított fel e körben. Az egyoldalú szerződésmódosítási jog kikötése tehát nem tér el a szerződésre vonatkozó diszpozitív szabályoktól, így - amennyiben általános szerződési feltétel - a Ptk. 205/B. § (1) bekezdése, és nem a felperes által hivatkozott (2) bekezdés alapján válhat a szerződés részévé.

A jogegységi törvény 1. § (1) bekezdése szerint a törvény, és így az elszámolási törvény hatálya alá tartozik a szerződés már abban az esetben is, ha annak egyoldalú szerződésmódosítás lehetőségét tartalmazó kikötés részét képezi, nem szükséges, hogy e mellett az ún. árfolyamrés is a szerződés részévé váljon. Ugyanakkor a felperes hivatkozása az árfolyamrés körében sem megalapozott. A 6/2013. Polgári jogegységi határozat 1. pontja, illetőleg a 2/2014. Polgári jogegységi határozat III.3. pontjára figyelemmel az úgynevezett árfolyamrés kikötése nem önmagában a kétnemű árfolyam alkalmazása miatt tisztességtelen, hanem csupán azért, mert a mögött a fogyasztó számára közvetlenül nyújtott pénzváltási szolgáltatás nincs, és az alkalmazás gazdasági indoka az átlagos fogyasztó számára nem világos, nem átlátható. A kétnemű árfolyam alkalmazása tehát nem tiltott, a szerződésre vonatkozó szabályoktól lényegesen nem tér el, csupán a fogyasztói szerződésben tisztességtelen.

A felperes hivatkozásával szemben e kikötések tehát nem minősülnek a szerződésre irányadó rendelkezésektől eltérő kikötéseknek, így a Ptk. 205/B. § (2) bekezdésének felperes által kiemelt fordulata sem alkalmazható, fenti kikötések a szerződések részét képezik, ezért a kölcsönszerződés a jogegységi törvény és elszámolási törvény hatálya alá tartozik. Megjegyzi az ítéletábla, hogy a felperes értelmezését követve az ún. devizatörvények kiüresednének, gyakorlatilag egyetlen szerződés sem tartozna a hatályuk alá, hiszen a hitelezők ezen kikötésekre tipikusan nem hívták fel külön az adósok figyelmét.

A perbeli kölcsönszerződések tehát a jogegységi és elszámolási törvény hatálya alá tartoznak, a felperes ezért az elszámolási törvény 37. § (1) bekezdése szerint a szerződések érvénytelenségének vagy a szerződés egyes rendelkezései érvénytelenségének megállapítását a bíróságtól csak az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazására kiterjedően is kérhette, a felek közötti elszámolásra kiterjedő és összecsúszva is megjelölt határozott kérelmet kellett volna előterjesztenie. Ennek hiányában a 37. § (2) bekezdés utolsó fordulata alapján akként kellett tekinteni, hogy a szerződés érvénytelenségének vagy egyes rendelkezései érvénytelenségének megállapítására irányuló kereseti kérelmét nem tartja fenn. Az elsőfokú bíróság a felperest 10.P.20.407/2015/2. számú végzésével felhívta fenti tartalmú kereseti kérelem előterjesztésére, a Debreceni Ítéletábla Pkf.II.20.435/2015/2. számú végzése pedig rögzítette a nem megfelelő kereseti kérelem előterjesztésének az elszámolási törvény 37. § szerinti következményeit arra az esetre vonatkozóan is, ha a felperes nem kizárólagosan szerződés vagy egyes rendelkezései érvénytelenségének megállapítása iránti keresetet terjeszt elő. Ezen felhívást és tájékoztatást a bíróságnak az elszámolási törvény 37. § (1) bekezdésére tekintettel elegendő egyszer megtennie, az esetleges további keresetmódosítások esetében a tájékoztatás, felhívás megismétlése nem szükséges. Mivel a felperes az érvénytelenség megállapítása iránti kereset vonatkozásában a jogkövetkezmény megállapítására, a felek közötti elszámolásra irányuló keresetet nem terjesztett elő, az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helytállóan állapította meg, hogy a felperesnek a szerződés vagy egyes szerződéses kikötések semmisségének megállapítására irányuló olyan kereseti kérelmeit fenn nem tartottnak kell tekinteni. Ilyen kereseti kérelem volt az A/1 jelű szerződés 1.1. pontjának, továbbá

mindkét szerződés 3.2. pontjának, 3.6. pontjának, 3.7. pontjának, 4.1. pontjának hivatkozott rendelkezései érvénytelenségének megállapítására irányuló, továbbá a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) és e) pontjába ütközésre, a szerződés uzsorás jellegére, a szerződések 1.3. és 4.3. pont második mondatának tisztességtelenségére alapított kereset.

Az elszámolási törvény 37. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelő kereseti kérelem előterjesztése azonban csak akkor követelhető meg, ha a felperes olyan szerződési feltétel érvénytelenségére hivatkozik, melynek érvénytelensége kihat az adós kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségének mértékére. A felperes által hivatkozott szerződési kikötések közül a kölcsönszerződések 4.6. pontjának érvénytelensége, 7.1. pontja idézett rendelkezései érvénytelensége, illetőleg 9. pont rendelkezéseinek érvénytelensége az adós kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségének mértékére nem hat ki. Ez esetben a kikötés tisztességtelenségének egyetlen jogkövetkezménye az lehet, hogy kiesik a szerződésből, ezért ezen kereseti kérelmek annak ellenére érdemben vizsgálhatóak voltak, hogy a felperes felszólítás ellenére jogkövetkezmény alkalmazása iránti kereseti kérelmet nem terjesztett elő. Az ítéletábra a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján ezen kereseti kérelmeket ezért érdemben vizsgálta, azonban azokat az alábbiak szerint nem találta megalapozottnak.

A kölcsönszerződések 4.6. pontja csupán azt rögzíti, hogy a felek a kölcsön és járulékai mindenkori összegének megállapítása, illetőleg a kölcsön folyósításának időpontja és a fennálló tartozás mindenkori összegének igazolása szempontjából a bank üzleti könyveit és nyilvántartásait tekintik irányadónak, mértékadónak és hitelesnek, és azt magukra nézve kötelezőnek fogadják el. A szerződések e rendelkezése összhangban áll a Hpt. 206. § (1) és (2) bekezdésével, valamint a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítése és könyvvizelési kötelezettségének sajátosságáról szóló 198/1996. (XII.22.) Kormányrendelet, majd az ennek helyébe lépett 250/2000. (XII.24.) Kormányrendelet előírásaival. Az pusztán annyit tartalmaz, hogy a szerződő felek a bank üzleti könyveinek és nyilvántartásainak a bizonyítékok között kiemelt jelentőséget tulajdonítottak, ami önmagában a bizonyítási terhet nem fordítja meg, hiszen a bizonyíték szolgáltatásának kötelezettsége ezen rendelkezés alapján éppen az alperesi jogelődöt, illetőleg az alperest terheli.

Ha az alperes felperesekkel szembeni követelését végrehajtási eljárás igénybevétele nélkül kívánja érvényesíteni, úgy a bizonyítás általános szabálya szerint ő köteles igazolni az általa hivatkozott tartozás összegét. E nyilatkozata nyilvánvalóan saját nyilvántartásain, üzleti könyvén alapul, amennyiben az adósok ezt vitássá tennék, úgy az alperes köteles lenne a bizonyítás keretében a nyilvántartás elszámolási elvei, módszerei és adatai bemutatására. A szerződés támadott kikötése is éppen ezek szolgáltatását és figyelembevételét írja elő. Az adósok e perben vitathatnák a nyilvántartások helyességét, mely jogukat a perbeli szerződési kikötés nem érinti, nem korlátozza. Amennyiben pedig az alperes követelését végrehajtási záradék kibocsátása útján kívánná érvényesíteni, úgy a végrehajtás elrendeléséhez a fennálló tartozás összegének igazolása nem volna szükséges, hiszen a végrehajtás elrendelése során sem a tartozás végrehajtást kérő által állított összege, sem a felmondás jogszerűsége nem vizsgálható. Ebben az esetben az adósok - függetlenül a szerződés hivatkozott pontjában foglaltaktól - a végrehajtás megszüntetése, korlátozása iránti perben bizonyíthatnák, hogy a tartozás összege nem áll fenn, a felmondás jogszerűtlen, mely perben a bizonyítási kötelezettség a Pp. 164. § (1) bekezdésének általános szabálya szerint szintén a felpereseket terhelné.

A szerződési kikötés tehát nem tartozik a 18/1999. (II.5.) Kormányrendelet 1. § j) pontja szerint tisztességtelen szerződési kikötések körébe, a felperes keresete e tekintetben nem volt alapos.

A felperes keresetében állította továbbá, hogy a kölcsönszerződések 7.1. pontjának azon rendelkezése, mely szerint „a hitelező jogosult a jelen szerződést azonnali hatállyal felmondani, ha az adós vagy a zálogkötelezett a jelen okiratba foglalt szerződések alapján fennálló kötelezettségét megszegi, avagy az őket e jogviszonyokban jogszabály vagy üzletszabályzat, illetőleg hirdetmény szerint terhelő valamennyi kötelezettségük-nek nem tesz eleget. Súlyos szerződésszegésnek minősülnek, ha az adós a jelen szerződésből eredő bármely fizetési kötelezettségének, annak esedékességét követő 30 napon belül nem teljesíti, ha az adós nem tesz eleget a jelen szerződés 1.4., 3.3. és 3.5. pontjában meghatározott kötelezettségének, ha az adós az életbiztosítás díját nem a vonatkozó biztosítási szerződés szerint teljesíti, ha az adós jelen szerződés 9. pontjában meghatározott bármely kötelezettségét nem teljesíti”.

A Ptk. 207. § (1) bekezdésében meghatározott értelmezési szabályra figyelemmel - figyelembe véve a (2) bekezdésben írt a fogyasztó számára kedvezőbb értelmezést előíró rendelkezésre is - ezen szerződési kikötés akként értendő, hogy bár annak első mondata egy általános lehetőséget ad a hitelező számára, azt a következő „súlyos szerződésszegésnek minősülő eseteket felsoroló” rendelkezés pontosítja, azaz a 7.1. pont értelmében az azonnali hatályú felmondás joga a hitelezőt a súlyos szerződés-szegésnek minősülő, ott felsorolt esetekben illeti meg a szerződés szerint. Ahogyan a Kúria Pfv.I.21.030/2016/4. számú döntésében is kifejtette, a hitelező azonnali hatályú felmondását megalapozó esetek felsorolásának a felperesre nézve is garanciális indokai voltak, ezek megjelölésével a felperes is tisztában volt azzal, hogy milyen magatartást kell tanúsítania annak érdekében, hogy elkerülje az azonnali hatályú felmondást. Nincs akadálya annak, hogy a szerződő felek szerződésükben meghatározzák azokat az eseteket, melyek a szerződés azonnali hatályú felmondásának alapjául szolgálhatnak.

Az azonnali hatályú felmondást lehetővé tevő súlyos szerződésszegés esetei világosan és egyértelműen kerültek megfogalmazásra.

A kölcsönszerződés 1.4. pontja szerint, ha az esetleges árfolyamváltozás következtében az alperesi jogelőd által nyújtott kölcsön összege nem fedezi a kiváltandó kölcsön teljes összegét, úgy az adós a kiváltásra kerülő kölcsönt nyújtó részére a különbözetet köteles megfizetni a folyósítást megelőzően. Figyelemmel arra, hogy a szerződés célja a felek szerződésének 1.2. pontja szerint az „A” jelű szerződés teljes egészében, míg „B” jelű szerződés esetében nagyobb részt már fennálló kölcsön kiváltása, amennyiben az adós az esetleges különbözetet nem rendezi, a hitel célja nem valósulhat meg, amely a Ptk. 525. § (1) bekezdés a) pontja szerint is okot ad a kölcsönszerződés azonnali hatállyal történő felmondására.

A kölcsönszerződés 3.3. pontja szerint a kölcsönszerződés biztosítására alapított önálló zálogjog bejegyzését igazoló hiteles tulajdoni lap másolat kézhezvételét követő 60 napon belül lekért tulajdoni lap a hitelező által szerződésben elfogadott bejegyzéseken kívül más bejegyzést már nem tartalmazhat, azon elintézetlen beadvány beadását tanúsító széljegy sem szerepelhet, nem szerepelhet a kiváltásra kerülő kölcsönt nyújtó javára fennálló jelzálogjog sem. Amennyiben a bank által beszerzett tulajdoni lap ezen feltételeknek nem felel meg, a bank felhívja az adóst a szükséges intézkedések haladéktalan megtétele érdekében. A kölcsönszerződés 7.1. pontjának sérelmezett rendelkezése szerint ezen rendelkezések megsértése esetére is megilleti a hitelezőt a szerződés azonnali hatályú felmondásának joga. A kölcsönszerződések 5. pontja szerint a szerződés biztosítékaul szolgál a zálogjogosult javára alapított önálló zálogjog, amelyet a felek átmenetileg második, illetőleg harmadik zálogjogi ranghelyen alapítottak. A zálogkötelezettek jótálltak azért, hogy az ingatlan a szerződésekben szereplő hitelező által elfogadott meghatározottakon túl per-, teher- és igénymentes, valamint kötelezettséget vállaltak arra is, hogy az előfinanszírozási időszak és a kölcsön futamideje alatt véglegesen első és második ranghelyű önálló zálogjogot biztosítanak. A kölcsönszerződések 3.3. pontjában foglalt kötelezettségek megszegése ezen jelzálogszerződésbe

foglalt szerződési kötelezettség súlyos megsértését jelenti, melyre tekintettel a kölcsönre nyújtott biztosíték értéke jelentősen alacsonyabb lehet a szerződés megkötése során figyelembe vett értéknél. Mindez olyan súlyos szerződésszegés, melyre tekintettel az azonnali hatályú felmondás biztosításának joga egybevág a Ptk. 525. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltakkal.

A kölcsönszerződések 3.5. pontja az előfinanszírozási időszakra vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz a 3.3. ponthoz kapcsolódóan, részben az előfinanszírozási időszak alatti fizetési kötelezettségeket rendezi, részben az önálló zálogjog szerződésszerű bejegyzésére vonatkozó kötelezettséget tartalmazza, mely kötelezettségek megszegése súlyos szerződésszegés a fentiek, ezért e kikötés nem minősül tisztességtelennek.

A kölcsönszerződések 7.1. pontjának támadott rendelkezése lehetővé teszi továbbá a szerződés azonnali hatályú felmondását a hitelező részére abban az esetben, ha az adós az életbiztosítás díját nem a vonatkozó biztosítási szerződés szerint teljesíti vagy a szerződés 9. pontjában meghatározott bármely kötelezettségét nem teljesíti.

A felek már a kölcsönszerződés 1.1. pontjában is rögzítették, hogy a kölcsönök nyújtására a **Biztosító**-vel megkötött **R. M. F.** módozatú életbiztosítási szerződés megkötésének figyelembevételével került sor. A kölcsönszerződés 2.4. pontja szerint a folyósítás feltétele is volt, hogy a biztosító írásban igazolja a bank első számú kedvezményezettségét tartalmazó záradék bejegyzését az életbiztosításra. A kölcsönszerződések 4.2.2.2. pontja szerint a felek halasztásban állapodtak meg, mely időtartam alatt az ügyfél csak az ügyleti kamatot és kezelési kötelezettséget volt köteles megfizetni. A szerződésekből levezethetően jelen kölcsönszerződések úgynevezett biztosítási szerződéssel kombinált kölcsönszerződések voltak, a felek a megkötött életbiztosításra részben a kölcsönszerződés biztosítékeként tekintettek, arra szánták, hogy az életbiztosítási szerződés alapján biztosító által teljesített kifizetés a kölcsöntartozás összegét csökkentse. Ennek megfelelően kedvezményezettként a bank megnevezése arra szolgált, hogy az élet-biztosítási szerződésből származó kifizetést a felek a kölcsön törlesztéseként használják fel és vegyék figyelembe. Amennyiben a felperes biztosítási szerződésben meghatározott életbiztosítási díjat nem a szerződés szerint teljesíti, úgy a Ptk. 565. § (2) bekezdése szerint a szerződés a biztosított eltérő rendelkezése hiányában a megfelelően csökkentett biztosítási összeggel ugyan fennmarad, azonban mivel a kölcsönszerződés konstrukciójából eredően az életbiztosítási szerződés megszűnésekor fennálló vissza-vásárlási összeg a kölcsönszerződés teljesítésére szolgált, ez esetben a törlesztésre fordítható összeg jelentős csökken. Ebben az esetben a kölcsön biztosítéka jelentősen csökken, ezért e szerződésszegés esetén indokolt, a szerződéses egyensúlyt fel nem borító kikötés az azonnali hatályú felmondás lehetőségének biztosítása.

A szerződés a kölcsönszerződések 9. pontjában rögzített, az életbiztosítási szerződésre vonatkozó rendelkezések megsértése esetére is az azonnali hatályú felmondás lehetőségét biztosítja a hitelező számára. Az életbiztosítás ugyanakkor a felek kölcsönszerződéseinek lényeges biztosítéka, a konstrukcióból adódóan a biztosítási összeg a kölcsön törlesztésére fordítandó, ekként a 9. pontba foglalt, ezen összeg csökkenését eredményező, a hitelező jóváhagyása nélküli rendelkező cselekmények esetére az azonnali hatályú felmondás jogának kikötése nem eredményezi a szerződésből eredő jogok és kötelezettségek hitelező javára történő eltolódását.

A felek az azonnali hatályú felmondás lehetőségét kötötték továbbá arra az esetre is, ha az adós a kölcsönszerződésekből eredő bármely fizetési kötelezettségét annak esedékességét követő 30 napon belül nem teljesíti. Az adós kölcsönszerződésből eredő legfőbb kötelezettsége a szerződés szerinti visszafizetési kötelezettség teljesítése, a szerződésből eredő fizetési kötelezettség nem teljesítése ezért súlyos szerződés-szegésnek minősül. A szerződési rendelkezés ugyan nem határozza meg a tartozás olyan mértékét, mely a szerződés súlyos megszegésének minősül, azonban ez nem jelenti azt, hogy a hitelező jogszerűen bármely összegű fizetési késedelem mellett élhet az azonnali hatályú

felmondás jogával. Ha ugyanis a meg nem fizetett tartozás mértéke nem olyan, mely a szerződés felmondását indokolja, a szerződés azonnali hatályú felmondása a szerződés ezen kikötésére tekintet nélkül joggal való visszaélésnek minősül, mely a felmondás jogellenességét eredményezi, melynek megállapítását az adós bíróságtól kérheti. A felek szerződése értelmében a felmondás alapja nem a hátralék bizonyos összege, hanem a mulasztás, a fizetési késedelem bekövetkezése, azonban a fentiekre tekintettel a felek közötti szerződéses egyensúlyt ezen szerződési rendelkezés a tartozás mértékének meghatározása hiányában sem borítja fel az adós kárára.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra a felperes keresetét a kölcsönszerződések 7.1. pontjának idézett rendelkezései körében sem találta megalapozottnak.

A felperes továbbá hivatkozott a kölcsönszerződések 9. pontjában írt rendelkezések tisztességtelenségére is, azonban ezen kereseti kérelmének érdemi indokát sem az első-, sem a másodfokú eljárásban nem adta.

A fent kifejtettek szerint az életbiztosítás és abból származó kifizetési összeg a felek kölcsönszerződése tekintetében a kölcsön visszafizetésének egy biztosítéka, a kölcsönszerződés konstrukciójából eredően az adós a halasztási időszaka alatt az életbiztosítási díjak megfizetésével és a visszavásárlási összeg betörlesztésével teljesíti a kölcsön visszafizetésére vonatkozó kötelezettségének egy részét, ezért szükséges és indokolt, hogy ezen életbiztosításból az alperesi jogelőd által ismert és elfogadott szerződési tartalom szerinti kifizetési kötelezettség terhelje majdan a biztosítót. Ennek megfelelően a bank elsődleges kedvezményezettségének módosítása vagy megszüntetése, az élet-biztosítás visszavásárlása, az életbiztosítás megterhelése, a biztosítási összeg csökkentése vagy a biztosított személynek a megváltoztatása, a kifizetésről való lemondás, az életbiztosítás díjmentesítése mind a kölcsön visszafizetését veszélyezteti, a kölcsön biztosítékának értékét csökkenti, ezért indokolt, hogy a hitelező hozzájárulása, előzetes engedélye legyen szükséges ezen rendelkező cselekményekhez. A szerződési konstrukcióra tekintettel az sem okozza a felek között fennálló szerződéses egyensúly megbomlását, hogy a felek a felperes késedelme, szerződés felmondása esetére kikötötték a bank részére az életbiztosítás vonatkozásában a visszavásárlási jog gyakorlását és emellett a kölcsön annuitásos törlesztésű konstrukcióra való átalakítását.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra a felperesnek az elszámolást nem érintő szerződési kikötésének érvénytelenségére alapított kereseti kérelmeit sem találta megalapozottnak.

Szintén nem volt megalapozott a felperes harmadlagos, az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezési kérelme sem.

A felperes tévesen értelmezi az Európai Unió Bíróságának C-51/17. szám alatti ítéletében foglaltakat. Az ítélet csupán azt tartalmazza, hogy annak ellenére is vizsgálható a szerződés azon rendelkezésének tisztességtelensége, amely az árfolyam-kockázatot kedvezőbb kamatmérték ellenében korlátozás nélkül a fogyasztóra hárítja, hogy e rendelkezést később kötelező érvényű, a szerződés megkötését követően elfogadott nemzeti jogszabályi rendelkezés módosította. Az árfolyamkockázat fennállása és viselése a kölcsönszerződés jellegéből következik, az úgynevezett deviza-törvények csupán e kockázat fenntartását jelentik azzal, hogy a kockázatviselés mértékét módosítják. A 93/13/EGK irányelv 1. cikkének (2) bekezdése alapján önmagában ugyanakkor nem vizsgálható a kötelező érvényű törvényi vagy rendeleti rendelkezéseket tükröző szerződési feltétel. Azaz, amennyiben a felek által megkötött kölcsönszerződés árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési rendelkezése a 2/2014. Polgári jogegységi határozatban lefektetett elvek mentén

tisztességtelennek minősül, úgy a kölcsönszerződés tisztességtelensége a devizatörvények rendelkezéseitől függetlenül megállapítható. Ebben az esetben az adóst az árfolyamkockázat egyáltalán nem, vagy csupán meghatározott mértékben terheli, mely mérték eltérhet a devizatörvényekben meghatározottaktól. Amennyiben azonban a felek által megkötött szerződésben az árfolyamkockázat adósra való áthárítását tartalmazó szerződési rendelkezések tisztességtelensége a 2/2014. Polgári jogegységi határozat szerint nem állapítható meg, úgy az árfolyamkockázat az adóst a devizatörvényekben meghatározott módosított szerződési tartalom szerint fogja terhelni. A 2014. évi LXXVII. törvényben, (továbbiakban forintosítási törvényben) meghatározott átváltási árfolyam tisztesség-telensége azonban a 93/13/EGK irányelv 1. cikkének (2) bekezdése szerint nem vizsgálható. Ennek megfelelően rendelkezik a felperes által hivatkozott C-51/17. szám alatti ítélet 2. pontja, melynek értelmében a 93/13/EGK irányelv hatálya nem terjed ki a kötelező érvényű nemzeti jogszabályi rendelkezéseket tükröző azon feltételekre, melyek a kölcsönszerződés fogyasztóval történő megkötését követően váltak a szerződés részévé, és amelyek arra irányulnak, hogy a nemzeti bank által meghatározott árfolyamot előírva más szabályt léptessenek a szerződés valamely semmis feltétele helyébe.

Az általánosan követett bírósági gyakorlat szerint - melyet az Európai Unió Bíróságának C-51/17. számú ítélete is megerősített - a szerződésben az árfolyamkockázatot adósra telepítő rendelkezések tisztességtelensége korábban is vizsgálható volt. A vizsgálat feltételét képezi ugyanakkor, hogy a felperes az elszámolási törvény 37. § (1) bekezdésében meghatározott - az Európai Unió Bírósága által C-483/16. szám alatti ítéletben kifejtettek szerint a 93/13/EGK tanácsi irányelv 7. cikkébe nem ütköző - rendelkezése szerint az érvénytelenség jogkövetkezményire kiterjedő, felek közötti elszámolást is tartalmazó kereseti kérelmet terjesszen elő. A felperes e kötelezettségé-nek nem tett eleget, ezért e kérdés a perben nem volt vizsgálható.

A szerződési feltétel tisztességtelensége hivatalból pedig csak akkor vizsgálható, ha rendelkezésre állnak az e tekintetben szükséges jogi és ténybeli elemek, azaz a rendelkezésre álló bizonyítási anyag alapján a tisztességtelen jelleg tényként egyértelműen megállapítható, nyilvánvaló (Pfv.VI.22.433/2017/6., BDT2015. 3361.). Az árfolyamkockázat adós általi viselésére vonatkozó szerződési rendelkezések körében - különös tekintettel a kölcsönszerződés 10. pontjában foglaltakra is - külön bizonyítás nélkül a szerződési kikötés tisztességtelensége nem állapítható meg, ezért a bíróságot a felperes által sérelmezett felhívási kötelezettség sem terhelte. Szintén nem terhelte a felperes által hivatkozott tájékoztatási, felhívási kötelezettség a bíróságot a kezelési költség tekintetében az ítélet korábbi részében már kifejtettek szerint.

A szerződési kikötések tisztességtelenségét a felperes az elszámolási törvény 37. § rendelkezéseinek megfelelő kereset benyújtásával új perben kérheti.

Az ítéletábra észlelte, hogy az elsőfokú bíróság a 10.P.21.387/2015/35/I. alatti végzésével a perből csak a II. rendű alperesként eljáró **Bank4**-t bocsátotta el, a végzés a korábbi I. rendű alperes **Bank4** Magyarországi Fióktelepére rendelkezést nem tartalmaz, a perben az I. rendű alperes ezt követően nem vett részt. Az első fokú ítélet hatályon kívül helyezése ugyanakkor erre tekintettel az 1/2014. (VI.30.) PK véleményben foglaltakra tekintettel nem indokolt, mivel a **Bank4** Magyarországi Fióktelepe a cégnyilvántartásból 2017. július 31. napjával törlésre került. Az 1997. évi CXXXII. törvény 2. § b) pontja szerint a fióktelep jogi személyiséggel nem rendelkezett, a 3. § (1a) bekezdése szerint a jogokat a külföldi vállalkozás javára szerezte, kötelezettségeket a külföldi vállalkozás terhére vállalta, ekként megszűnését követően jogutóda a **Bank4**, amely a követelés átruházására tekintettel, a felperes hozzájárulásával jogerős végzéssel elbocsátásra került a perből.

Mindezekre tekintettel az ítéltábla a felperes fellebbezését valamennyi vonatkozása tekintetében megalapozatlannak ítélte, ezért a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján az indoklás fenti kiegészítése, pontosítása mellett az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A felperes fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes másodfokú eljárással felmerült költségét, melyet az ítéltábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés és (5) bekezdése alapján, a (6) bekezdés szerint állapított meg. Az ítéltábla figyelembe vette, hogy az alperesek csupán egy rövidebb fellebbezési ellenkérelmet terjesztettek elő, melyben az elsőfokú eljárásban már előadottakat ismételték, valamint jogi képviselőjük a másod-fokú tárgyaláson jelent meg, mellyel arányosan 50 000 - 50 000 forint ügyvédi munkadíjat talált megállapíthatónak. A pertárgy értékét is figyelembe véve, a megállapított ügyvédi munkadíj után a rendelet 4/A. § (1) bekezdése szerint a felperes általános forgalmi adó megfizetésére is köteles.

Az elsőfokú bíróság a felperes részére az illetékre kiterjedő részleges költségmentességet engedélyezett, ezért a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. § alapján a le nem rótt fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Debrecen, 2019. február 28.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -